

Premi Carlemany 2021

A stylized illustration of a man and a woman in profile, embracing. The woman is on the left, wearing a blue top, and the man is on the right, wearing a white shirt. The background is a soft pinkish-red. The text is overlaid on the illustration.

LA LLISTA DE LES COSES IMPOSSIBLES

Laura Gonzalvo

Columna

LAURA GONZALVO
LA LLISTA
DE LES COSES
IMPOSSIBLES

XI Premi Carlemany
per al Foment de la Lectura

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: MAIG DEL 2022
© LAURA GONZALVO HORNA, 2022
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2910-8
DIPÒSIT LEGAL: B. 5.540-2022
FOTOCOMPOSICIÓ: MOELMO
IMPRÈS A CATALUNYA - PRINTED IN CATALONIA

Govern d'Andorra

El jurat de l'XI Premi Carlemany per al Foment de la Lectura està compost per joves d'entre catorze i setze anys del Col·legi Mare Janer, de l'Escola Andorrana de Segona Ensenyança d'Encamp i del Lycée Comte de Foix.

Les obres candidates han estat preseleccionades per un comitè de lectura format per Laia Aguilar, Rosalina Areny, Montserrat Fernández, Carme Pegalajar, Maria Carme Roca i Glòria Gasch.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

PRIMERA PART
ABRIL-DESEMBRE DEL 1997

—**E**l Guim ha tingut un accident. Feia un any i mig que havíem començat a sortir junts, amb el Guim; tretze mesos des que ho havíem deixat estar; deu des que ens havíem vist per última vegada a la porta de l'escola, la nit que celebràvem que havíem acabat la selectivitat. Des d'aleshores cadascú havia tirat per la seva banda. Estudiàvem a universitats diferents, vivíem a pobles diferents i ens movíem per ambients diferents. Ja no teníem res en comú.

Res que ens pogués fer tornar a coincidir.

—Què vol dir un accident?

Devien ser quarts de sis de la tarda. El meu pare era a la feina i el Sergi, el meu germà, encara no havia tornat de l'escola. La mare i jo estàvem soles a casa. Jo llegia. No recordo què, però segur que llegia. Una novel·la, uns contes o potser alguna cosa per a la uni. Tant és. Quan va sonar el telèfon i vaig córrer a agafar-lo, l'univers es va aturar i tot va deixar de tenir importància.

—Ha estat un accident greu, Clara. Amb la moto.

Qui em parlava era el Manel, el millor amic del Guim, a qui tampoc no veia des del final del curs anterior.

—És...?

No em calia mirar-me al mirall. Sabia que estava blanca com el paper. Ho sentia. I em feia mal. Com si amb el color m'haguessin arrencat també tires de pell.

—No. No és mort. Tot i que potser hauria estat millor que ho fos.

No vaig fer cas de la segona part de la frase. Ni tan sols la vaig processar. No era mort. I aquesta era l'única veritat que jo volia sentir. Perquè jo, el Guim, el volia viu. El necessitava viu.

Necessitava saber que caminava pels mateixos carrers que jo, que respiràvem el mateix aire, que miràvem el mateix paisatge. Imaginar que no ens havíem creuat pel carrer per una diferència ínfima, de segons, de minuts potser, d'hores. Que ens havíem assegut al mateix seient dels ferrocarrils, que havíem comprat un croissant al mateix forn de pa o que havíem estat ballant a la mateixa sala. Que sense saber-ho havíem begut de la mateixa tassa o menjat del mateix plat. Que hi havia la possibilitat, per remota que fos, que, qualsevol dia, en qualsevol moment, a qualsevol lloc, el destí fes que ens tornéssim a trobar.

El dia abans que el Manel em truqués, el Guim havia decidit no anar a classe. Volia pujar a Sant Hilari Sacalm, a la masia de la seva família, el Masramon. En tenia ganes des que s'havia comprat la moto grossa, però no n'havia tingut ocasió. I la Xènia li havia dit que sí de seguida. Que és clar que podia fer campana i acompanyar-lo. Que li encantaria.

Només feia uns dies que sortien junts, amb la Xènia, tot i que a ella li agradava des de feia molt. Almenys durant un curs sencer s'havia dedicat a mirar-se'l des de lluny, tal com es miren els nois més grans, sense saber com accedir-hi. Ara que ell estava lliure i ella encara disposada, el Guim no s'hi havia fet pregar gaire. Tothom tenia clar que la Xènia Boldú estava boníssima i, per més que no fos el seu tipus, no era tan idiota per deixar passar l'oportunitat.

Quan va sortir de casa aquell matí, el Guim va pensar que el dia prometia. Tot just començava la primavera i feia una temperatura ideal, amb el cel net de núvols i un sol esplèndid. Va recollir la Xènia a l'Eixample i van en-

filar cap a l'interior, agafant de seguida carreteres secundàries. Eren les que més li agradaven: les estretes i enrevessades que s'endinsen en la muntanya i travessen camps i boscos i pobles. Les gaudia com un marrec. Com si fossin atraccions de fira. El brunzit del motor per damunt de la remor de les fulles dels arbres; l'aire a la cara; els giris imprevisibles de la calçada; frenar just abans d'entrar al revolt; traçar-lo; accelerar a la meitat; inclinar la moto; sortir-ne rabent.

Tal com el Guim suposava, aquell dia al Masramon, un casalot vell on es trobaven tiets i cosins de tant en tant, no hi havia ningú. Va convidar a dinar la Xènia en un restaurant del poble i després es van allunyar del centre per fer una becaina. Van trobar un paratge tranquil als afores. Van aparcar la moto, van deixar els cascs penjant del manillar, van estirar les caçadores a terra i es van ajeure a sobre a petonejar-se, a tocar-se i a dormir una estona. Eren quarts de quatre quan es van mobilitzar. Se suposava que la Xènia era a l'escola i havia d'arribar a casa a una hora raonable.

Només d'incorporar-se a la carretera, el Guim i la Xènia van topar amb una excavadora que circulava davant seu. Ell ja s'hi havia fixat abans, mentre es posaven les jaquetes, els cascs, els guants. Tenia rodes grosses, de tractor, i una pala molt gran i rovellada al davant, suspesa a mitja altura.

L'excavadora avançava molt lentament. Tant que era difícil mantenir el ritme. I quan el conductor va posar l'intermitent de la dreta i va reduir la velocitat, el Guim no va dubtar gens: va accelerar a fons per avançar-la. Però aleshores, just quan havia iniciat la maniobra, l'excava-

dora se li va plantar al davant, a l'esquerra. El Guim ja l'estava avançant i anava massa ràpid. L'altra, massa a poc a poc. No tenia temps ni espai per frenar. L'única opció per no topar-hi era esquivar-la. Per la dreta.

En aquell moment el Guim estava convençut que l'excavadora volia girar a l'esquerra i que s'havia confós d'intermitent. No podia saber, de cap de les maneres, que el que volia en realitat era obrir-se a l'esquerra i agafar un caminet de sorra que naixia molt tancat al marge dret de la carretera. Tampoc no es podia imaginar que el conductor no els hagués vist. Feia estona que circulaven darrere seu. Però l'excavadora no duia retrovisors i l'home que la conduïa no els va veure fins al moment precís que va girar i se'ls va tirar a sobre.

El ferro rovellat de la pala es va clavar a la cama de la Xènia. Li va esquinçar la pell, els músculs i els tendons. Li va partir l'os i la va deixar estesa al mig de la calçada, enmig d'un bassal de sang.

El Guim va trigar una mica més a caure, però es va acabar precipitant contra el talús del voral de la carretera. La moto, primer. Després, el seu cap. I es va quedar allà, a terra, immòbil, aparentment il·lès. A un parell de metres de distància, malgrat que el frontal i el carenat haguessin quedat destrossats, la carrosseria vermella de la moto estimbada resplendia sota el sol de justícia d'aquell dia preciós, idíl·lic i sense núvols de començaments de primavera.

Sort que no eres tu qui venia amb mi amb la moto, Clara, em va dir el Guim tan bon punt ens vam quedar sols, quan el vaig anar a veure a la Unitat de Lesionats Medul·lars de la Vall d'Hebron.

La recordo molt bé, aquella primera visita. La sortida del metro al lateral de la ronda. La pujada fins a l'edifici de Traumatologia. La respiració que se m'entretallava. L'entrada d'urgències. Les ambulàncies. L'escala d'emergència, que és per on se'm va ocórrer pujar. El tercer pis. L'Oriol, el germà del Guim, assegut als graons de l'escala, fumant amb un col·lega. I un pacient en cadira de rodes, vestit amb una bata d'aquelles d'hospital que només tapen per davant, també allà, fumant d'amagat. L'home tenia la mà mig tancada i hi duia una mena de filferro acoblat amb què sostenia el cigarret. Per acostar-se'l als llavis havia d'alçar tot el braç amb un moviment que recordava el dels automats. Estava tan prim que, cada vegada que xuclava el fum, les galtes se li enfonsaven a les conques i el seu cap semblava una calavera coberta només d'una fina capa de pell groguenca.

Quan l'Oriol em va veure i es va posar dret per saludar-me, les llàgrimes se'm van amuntegar i vaig haver de lluitar molt per no parpellejar. Tenia els mateixos ulls del Guim, ametllats i d'un marró dolç, de caramel. El mateix somriure, també. Les dents de ratolí. Els cabells del Guim quan els portava curts. Però no era tan alt, ni tan prim. No tenia pigues i no duia arracada ni botes negres ni els texans tallats per l'interior del camal.

Ei, què passa Clara?, em va dir amb la veu una mica aspra, però el to amable, gairebé alegre, com si ens haguéssim trobat a qualsevol altra banda. Vaig sospirar i em vaig encongir d'espatlles. No podia parlar. Se m'hauria trencat la veu. Ell va apagar el piti en una ampolla de plàstic tallada plena a vessar d'aigua bruta i burilles, i va fer un moviment amb el cap i les espatlles. Vine, que t'acompanyo.

El passadís, darrere de la porta d'emergència, estava a rebenyar. La majoria eren companys nostres de l'escola, gent que no veia i de la qual no sabia res des del curs anterior. Però també hi vaig veure la Candela, la mare del Guim i de l'Oriol, que caminava a poc a poc amb la mirada perduda i que va desaparèixer de seguida, engolida per la gentada.

Mentre ens obríem pas amb l'Oriol, vaig sentir les mirades. Els caps que m'assenyalaven. Els cops de colze. Els comentaris xiuxiuejats. Però jo no vaig mirar ningú. Vaig seguir endavant fins a una porta doble, gran, verda, amb un cartell que deia: SEMICRÍTICS.

Abans d'entrar, l'Oriol es va girar cap a mi. Porta dues vies, una a cada braç. I tubs i sensors i cables per tot arreu. Hi ha un munt d'aparells amb llumetes que el monitoren les vint-i-quatre hores del dia: la temperatu-

ra, el pols, la pressió, la respiració, l'oxigen a la sang. Per advertir-me. El que més impressiona són els claus: dos ferros, clavats al cap, un a cada templa. Per darrere del capçal del llit, d'aquests dos claus en penja un pes: cinc o sis quilos de plom, per mantenir la columna tan estirada com sigui possible. Per contenir la lesió. Però, tranquil·la, Clara. No t'espantis. No li fa mal. I jo que trago, la boca seca, i el segueixo endins.

L'habitació era gran, amb quatre llits. El del Guim estava al fons a l'esquerra, envoltat de gent i a tocar de la finestra. No recordo què s'hi veia a través del vidre, només la claror que entrava esmoreïda i que vaig pensar que devia ser com quan arribes al seient de l'autobús i descobreixes que t'ha tocat la finestreta.

Nen, mira qui t'ha vingut a veure, li va deixar anar l'Oriol quan hi vam ser. Jo havia pensat que potser no el reconeixeria. Que estaria inflat. O desfigurat. Que amb tanta parafernàlia no semblaria ell. Però quan va forçar el gest per esbrinar qui era jo, sense moure el cos ni el coll, tan sols els ulls, i em va mirar, només hi vaig saber veure el Guim. Els ulls. El nas. Les pigues. Els llavis perfectes. Els cabells més clars que altres vegades. Les patilles llargues, tan, tan llargues com sempre. Les orelles. El forat de l'arracada sense l'arracada. Aquell racó entre el coll i la clavícula. Els braços nus estirats sobre el llençol blanc amb el logotip de l'hospital. El tors cobert fins a la meitat amb una mena de cotilla. Una mica més pàl·lid, potser. Molt quiet.

Mireu, mireu, va dir algú. I tots, les sis o set persones, amics, coneguts que el rodejaven, van esclafir a riure davant del monitor de les constants. Se li havia disparat el pols.